

Goireas Ionnsachaidh

Cuairtean-dànachd Yoyo

*Yoyo & Na
Lampaichean
Ime Briste*

Yoyo & Na Lampaichean Ime Briste

Beachd airson Leasan - Na Tràth Ìrean

Coimhead air am bhidio Yoyo & Na Lampaichean Ime Briste. Ag èisteachd ris a' cheòl agus an aithris, bheir na sgoilearan tron stòiridh. Bruidhinn air mar a bha an ceòl a' toirt orra a bhith a' faireachdainn. An urrainn dhaibh an ceòl a mhìneachadh (luath, slaodach, clisgeach, ciùin m.s.a.a.)? Brosnaich iad a bhith a' ceangal diofar phàirtean den stòiridh ris a' cheòl. (m.e. An robh an ceòl luath nuair a bha tòrr gluasad a' dol air an sgrìn?)

Thuit Granaidh Zaina agus bhris i aon de na lampaichean ime àlainn aice. Obh obh! Gu luath, tha Yoyo ag ràdh gum bheireadh i cuideachadh gus feadhainn ùra a chruthachadh. Chruinnich iad crè bhon Abhainn Ilk agus dh'fhàs iad trang. Chruthaich Yoyo fear, ach an uair sin bha a h-eanchainn a' smaoinichadh mu dhiofar rudan... chruthaich i na bha i ag iarraidh an uair sin. Luchag, muncaidh agus fiù 's ailbhean.

Nis, faigh pìos crè no taois. Cuidich Yoyo agus Granaidh Zaina gus lampaichean ime ùra a chruthachadh. Tha lampaichean ime a' toirt solas dhuinn agus tha sinn feumach air a sin airson an cadal-thairis mòr.

Goireasan:

- Crè a bhios a' tiormachadh leis an adhar no crè tradiseanta airson criadhadaireachd (Mura h-eil seo freagarrach, cleachd taois airson na lampaichean a chruthachadh)
- Innealan crè (sgian plastaig m.s.a.a) - rud sam bith gus dealbhan a sgrìobadh san deilbh
- Poit bheag de dh'uisge airson gach paidhir
- Stuthan deilbh (peant, gliotair, seudan plastaig m.s.a.a)
- Solaisean beaga bataraidh an àite connadh agus siobhag (dh'fhaodadh an tidsear fear fìor a dhèanamh)

1. A' cruthachadh na lampaichean

- Roilig an crè gus am bi e furasta ri gluasad agus chan eil meallan sam bith ann.
- Airson lampa sìmplidh a dhèanamh, roilig an crè ann am ball. Cleachd d' òrdag gus toll a dhèanamh sa mheadhan, a' cruthachadh cruth mar bobhla.
- Gu faiceallach, leathnaich na taobhan agus dèan gòmag le do chorrigan gus am bi e an cruth agus am meud cheart, a' rèidheachadh an uachdar le corragan fliuch.
- Leig leis an lampa a' tiormachadh gu slàn. Ma dh'fhaoidte gun toireadh seo latha no barrachd a rèir dè cho tiugh 's a tha an crè.

2. A' dealbhachadh an lampa ime agad

- Cleachd pàipear agus pinn gus dealbh-loidhne a dhèanamh, dealbhaich pàtrain eadar-dhealaichte agus cruthan a dh'fhaodadh tu a' sgrìobadh air na lampaichean ime agad.
- Cuir an crè air dòigh agus a' cleachdadh na h-innealan, sgrìob an deilbh agad dhan a' chrè. Leig leis an lampa agad tiormachadh agus dh'fhaodadh an tidsear solasan beaga bataraidh a chuir annta.
- Dèan taisbeanadh de na lampaichean agaibh mun cuairt an seòmar gus an obair mìorbhaileach agaibh a shealltainn!

CEÒL AGUS IONNSACHADH

Fhad 's a tha na sgoilearan agaibh a' cruthachadh na lampaichean ime aca, dh'fhaodadh sibh an liosta-chluiche RSNO a chluich air Spotify: : <https://qrco.de/bgahRp>

Yoyo & Na Lampaichean Ime Briste

Beachd airson Leasan - A' Chiad Ìre

Coimhead air am bhidio Yoyo & Na Lampaichean Ime Briste. Ag èisteachd ris a' cheòl agus an aithris, bheir na sgoilearan tron stòiridh. Bruidhinn air mar a bha an ceòl a' toirt orra a bhith a' faireachdainn. An urrainn dhaibh an ceòl a mhìneachadh (*luath, slaodach, clisgeach, ciùin m.s.a.a.*)? Brosnaich iad a bhith a' ceangal diofar phàirtean den stòiridh ris a' cheòl. (*m.e. An robh an ceòl luath nuair a bha tòrr gluasad a' dol air an sgrìn?*).

Thuit Granaidh Zaina agus bhris i aon de na lampaichean ime àlainn aice. Obh obh! Gu luath, tha Yoyo ag ràdh gum bheireadh i cuideachadh gus feadhainn ùra a chruthachadh. Chruinnich iad crè bhon Abhainn Ilk agus dh'fhàs iad trang. Chruthaich Yoyo fear, ach an uair sin bha a h-eanchainn a' smaoinachadh mu dhiofar rudan... chruthaich i na bha i ag iarraidh an uair sin. Luchag, muncaidh agus fiù 's aillbhean.

A-nis, tha thu dol a dh'fhaighinn dà phìos chrè. Aon airson a' cuideachadh Yoyo agus Granaidh Zaina gus lampaichean ime ùra a chruthachadh agus cleachd am pìos eile airson rud sam bith a tha thu ag iarraidh a chruthachadh. Tha lampaichean ime a' toirt solas dhuinn agus tha sinn feumach air a sin airson an cadal-thairis mòr.

Goireasan:

- Crè a bhios a' tiormachadh leis an adhar no crè tradiseanta airson criadhadaireachd (Mura h-eil seo freagarrach, cleachd taois airson na lampaichean a chruthachadh)
- Innealan crè (sgian plastaig m.s.a.a) - rud sam bith gus dealbhan a sgrìobadh san deilbh
- Poit bheag de dh'uisge airson gach paidhir
- Stuthan deilbh (peant, gliotair, seudan plastaig m.s.a.a)
- Solaisean beaga bataraidh an àite connadh agus siobhag (dh'fhaodadh an tidsear fear fìor a dhèanamh)

1. A' cruthachadh na lampaichean

- Roilig an crè gus am bi e furasta ri gluasad agus chan eil meallan sam bith ann.
- Airson lampa sìmplidh a dhèanamh, roilig an crè ann am ball. Cleachd d' òrdag gus toll a dhèanamh sa mheadhan, a' cruthachadh cruth mar bobhla.
- Gu faiceallach, leathnaich na taobhan agus dèan gòmag le do chorrigan gus am bi e an cruth agus am meud cheart, a' rèidheachadh an uachdar le corragan fliuch.
- Leig leis an lampa a' tiormachadh gu slàn. Ma dh'fhaoidte gun toireadh seo latha no barrachd a rèir dè cho tiugh 's a tha an crè.

2. Gnìomhan dealbhaidh airson na lampaichean

- Bruidhinn ri do charaid mu dheidhinn mar a bhios mac-meanmna Yoyo a' gluasad gu diofar rudan. Dùin do shùilean agus smaoinich gu bheil thu ann an àite draoidheil agus mòrail, mar am fèis Holi sna h-Innseachan. (Dh'fhaodadh tu coimhead air am bhidio seo bho National Geographic: <https://www.youtube.com/watch?v=AbFIkJ8KFZ8> no a' coimhead air bhidiothan/dealbhan eile air loidhne).
- A' beachdachadh air am bhidio Yoyo & Na Lampaichean Ime Briste, cleachd bùird-ghil is pinn agus smaoinich mu na diofar pàtrain agus cruthan a dh'fhaodadh tu a' sgrìobadh air na lampaichean ime agad. An cleachd thu flùraichean, cruthan, seudan plastaig no stuthan eile?
- Nuair a tha an lampa agad deiseil, cleachd na deilbhean bhon a' bhòrd-ghil agad gus barrachd a chur ris an lampa agad, gus am bi e sònraichte dhutsa.
- Cruthaich an deilbh agad fhèin leis am pìos eile de chrè. An d'thug am fèis Holi beachd dhut idir no an do chruthaich thu rudeigin a bha sònraichte don teaghlach agad? Nis, bruidhinn mu na taghaidhean agad ris na daoine a tha mun cuairt ort.
- Dèan taisbeanadh de na rudan a chruthaich sibh agus gabh an cothrom gus bruidhinn mu a dheidhinn le daoine eile sa chlas agus le luchd-tadhail.

CEÒL AGUS IONNSACHADH

Fhad 's a tha na sgoilearan agaibh a' cruthachadh na lampaichean ime aca, dh'fhaodadh sibh an liosta-chluiche RSNO a chluich air Spotify: : <https://qrco.de/bgahRp>

Yoyo & Na Lampaichean Ime Briste

Ionnsachadh thar-churraicealaim agus cuspairean - Na Tràth Ìrean

Litearrachd - Èisteachd agus Labhairt eòlasan agus builean

“Tha mi ag èisteachd no a’ coimhead airson fiosrachadh feumail, agus tha mi a’ cleachdadh seo gus taghaidhean a dhèanamh no rudan ùra ionnsachadh.” **LIT 0-04a**

“S toigh leam a bhith a’ rannsachadh thachartasan is charactaran ann an sgeulachdan is teacsaichean eile agus tha mi a’ cleachdadh na dh’ionnsaicheas mi gus mo chuid fhìn a dhèanamh, gan innse le mac-meanmna.” **LIT 0-09b / LIT 0-31a**

Na h-Ealain Chruthachail eòlasan agus builean

“Tha saorsa agam dòighean a lorg agus a thaghadh airson ìomhaighean is cruthan a dhèanamh, a’ cleachdadh diofar stuthan.” **EXA 0-02a**

“Is urrainn dhomh raon de dh’fhiosrachadh lèirsinneach a chruthachadh tro bhith ag amharc agus a’ clàradh bhom fhèin-fhiosrachadh thar a’ churraicealaim.” **EXA 0-04a / EXA 1-04a**

“Le diofar seòrsa brosnachaidh, is urrainn dhomh mo bheachdan, mo smuaintean agus m’ fhaireachdainn a chur an cèill tro obair ann an ealan agus dealbhadh.”
EXA 0-05a / EXA 1-05a / EXA 2-05a

Yoyo & Na Lampaichean Ime Briste

Ionnsachadh thar-churraicealaim agus cuspairean - A' Chiad Ìre

Na h-Ealain Chruthachail eòlasan agus builean Ealain agus dealbhadh

“Is urrainn dhomh rannsachadh agus mac-meanmna a chleachdadh gus fuasgladh fhaighinn air ceistean dealbhaidh cocheangailte ri ar beatha làitheil.” **EXA 1-06**

“Tha cothrom agam raon de mheadhanan agus de theicneòlasan a thaghadh agus fheuchainn airson ìomhaighean is cruthan a dhèanamh, a’ lorg dè nì is nach dèan iad agus dè na gnìomhan sònraichte airson a bheil iad freagarrach.” **EXA 1-02a**

“Is urrainn dhomh obair a chruthachadh agus a thaisbeanadh, a’ cleachdadh nan eileamaidean lèirsinneach – loidhne, cumadh, cruth, dath, tòn, pàtran agus gnè stutha.” **EXA 1-03a**

“Is urrainn dhomh raon de dh’fhiosrachadh lèirsinneach a chruthachadh tro bhith ag amharc agus a’ clàradh bhom fhèin-fhiosrachadh thar a’ churraicealaim.” **EXA 0-04a / EXA 1-04a**

“Le diofar seòrsa brosnachaidh, is urrainn dhomh mo bheachdan, mo smuaintean agus m’ fhaireachdainn a chur an cèill tro obair ann an ealan agus dealbhadh.” **EXA 0-05a / EXA 1-05a / EXA 2-05a**

Ceòl

“Tha mi air èisteachd ri diofar sheòrsaichean ciùil agus is urrainn dhomh mo bheachdan agus m’ fhaireachdainn innse agus a dheasbad. Is urrainn dhomh beachdan cuideachail a thoirt air m’ obair fhìn agus obair dhaoine eile.” **EXA 1-19a / EXA 2-19a**

Litearrachd - Èisteachd agus Labhairt eòlasan agus builean

“Bidh mi gu tric a’ taghadh cuspair, adhbhar, cruth agus goireasan airson mo theacsaichean fhìn a chruthachadh.” **LIT 1-01a / LIT 2-01a**

“S urrainn dhomh rudan a chur an cèill gu soilleir ri daoine eile, nam àite ionnsachaidh is a-muigh, a’ cleachdadh ghoireasan air an taghadh mar tha feum.” **LIT 1-10a**

Airson leudachadh agus dùbhlán a thoirt air an ionnsachadh...

Bidh clann gu nàdarra a' gluasad ris a' cheòl, tro dhannsa agus gluasadan-bodhaig. Faodar coimhead a bharrachd air a seo nas mionaidiche le bhith a' toirt taic don chloinn a bhith cruthachail ann am buidhnean beaga no leotha fhèin. Leig leis a' chlann a' cheòl fhaireachdainn agus leig leis na cuirp aca smachd a ghabhail. Ma tha e comasach, gabh cothroman do chlann gluasadan no sreathan sònraichte a thaisbeanadh. Dh'fhaodadh seo a bhith air a dhèanamh anns an t-seòmar-sgoile, talla-spòrs no fiù 's a-muigh airson barrachd saorsa.

Dannsa

“Is toigh leam a bhith a' cruthachadh ruithean goirid dannsa, a' gabhail a-steach siubhal, tionndadh, leum, gluasadan-bodhaig, stad agus tuiteam, agus an dèanamh gu sàbhailte.”

EXA 1-08a

“Tha mi ag ionnsachadh diofar rudan mu dhannsa agus is urrainn dhomh ceumanann, cumaidhean agus dannsaichean goirid ionnsachadh is a dhèanamh.” **EXA 1-10a**

A' cur taic ris na Cuairtean-dànachd Yoyo

Alexander Moncur Trust, Castansa Charitable Trust, Cookie Matheson Charitable Trust, Educational Institute of Scotland (EiS), Evelyn Drysdale Charitable Trust, Gaelic Language Promotion Trust, Hugh Fraser Foundation, Leach Family Trust, Leng Charitable Trust, Lethendy Charitable Trust, McGlashan Charitable Trust, MEB Charitable Trust, Miss Jean R Stirrat's Charitable Trust, Nancie Massey Charitable Trust, P F Charitable Trust, Q Charitable Trust, Radcliffe Trust, R J Larg Family Trust, Scott-Davidson Charitable Trust, Souter Charitable Trust, Stevenston Charitable Trust, Tay Charitable Trust, Tillyloss Trust, Walter Craig Charitable Trust, Walter Scott Giving Group, W M Sword Charitable Trust

Royal Scottish National Orchestra
19 Killermont Street, Glasgow G2 3NX

Charitable Company registered in Scotland
Company Number: SC027809
Scottish Charity Number: SC010702

The RSNO is supported by
the Scottish Government

Scottish Government
Riaghaltas na h-Alba
gov.scot